

POLSKA FEDERACJA
ZATRUDNIENIA
WSPOMAGANEGO

„Niepełnosprawność a zdolności”

Polska Federacja Zatrudnienia Wspomaganego
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością
Intelektualną
Centrum Rozwoju Zawodowego

Rozwijanie talentów

WAŻNE na początek!

Należy pomóc stworzyć możliwość przejścia uczniów z niepełnosprawnością z modelu zależności do modelu niezależności w dorosłym życiu.

Przenieśmy się na chwilę do Nowego Yorku

Dostęp do relacji:

webtv.un.org/watch/part-1-what-i-bring-to-the-workplace-enabling-all-persons-with-down-syndrome-to-contribute-and-live-valued-working-lives-to-be-fully-included-in-the-community-world-down-syndrome-day-conference/5755826121001/#t=2h21m

BIURO OMBUDSMANOWI
PRAW CZŁOWIEKA

1 2 3 4 5

KONWENCJA O PRAWACH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

PORADNIK RPO

KONWENCJA ONZ (PREAMBUŁA)

„Przyrodzona **godność i wartość oraz równe i niezbywalne prawa** wszystkich członków rodziny ludzkiej jako podstawa wolności, sprawiedliwości i pokoju na świecie”

Uznanie prawa i znaczenia dla osób niepełnosprawnych:

- **samodzielności**
- **niezależności**
- **wolności w dokonywaniu wyborów.**

PRACA DLA KAŻDEGO

artykuł 27 **Konwencji ONZ** – Praca i zatrudnienie

„gwarantuje prawo osób niepełnosprawnych do pracy,

***na równych zasadach** z innymi obywatelami,*

w tym prawo do utrzymywania się z pracy

***wybranej przez siebie** i akceptowanej na rynku pracy*

*i w środowisku pracy, **o charakterze otwartym**, niewykluczającym*

i dostępnym dla osób niepełnosprawnych”.

Perspektywa uczestniczenia

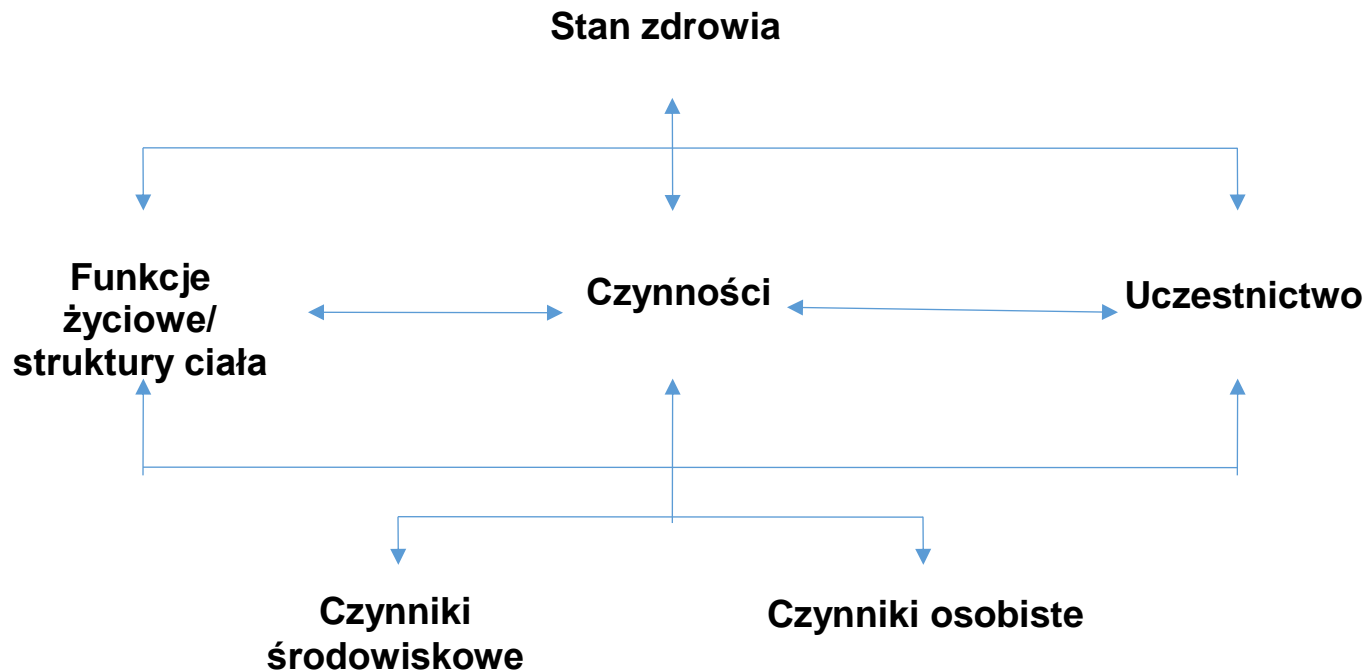
Działania krótkoterminowe

- koncentrowanie się na uczestniczeniu osoby z niepełnosprawnością w jakiejś konkretnej sytuacji życiowej, czyli na przykład w szkole;
- biorąc pod uwagę potrzeby ucznia na tu i teraz, które pozwolą mu lepiej rozwijać swoje predyspozycje w systemie edukacji.

Działania długoterminowe

- koncentrowanie się, na całym życiu osoby z niepełnosprawnością, w tym dziecka z niepełnosprawnością i zastanowienie się, czy ten proces, który teraz realizujemy dobrze wpłynie na jakość życia w przyszłości;
- potrzeby ucznia w ciągu najbliższych lat - to stwarza szerszą perspektywę, ma o wiele szerszy zasięg.
Patrzemy czego uczeń może później potrzebować, po to żeby w dalszym życiu mógł uczestniczyć w całym procesie edukacyjnym, a później zawodowym.

Zintegrowany biopsychospołeczny model funkcjonowania i niepełnosprawności

Funkcjonowanie jednostki jest postrzegane jako wzajemne oddziaływanie między stanem zdrowia, czyli funkcjami i strukturami ciała i uczestnictwem osoby w życiu a czynnikami kontekstowymi, tj. czynnikami środowiskowymi i osobowymi np. płeć, wiek, wykształcenie. Między tymi czynnikami zachodzi dynamiczna zależność.

Czym jest niepełnosprawność?

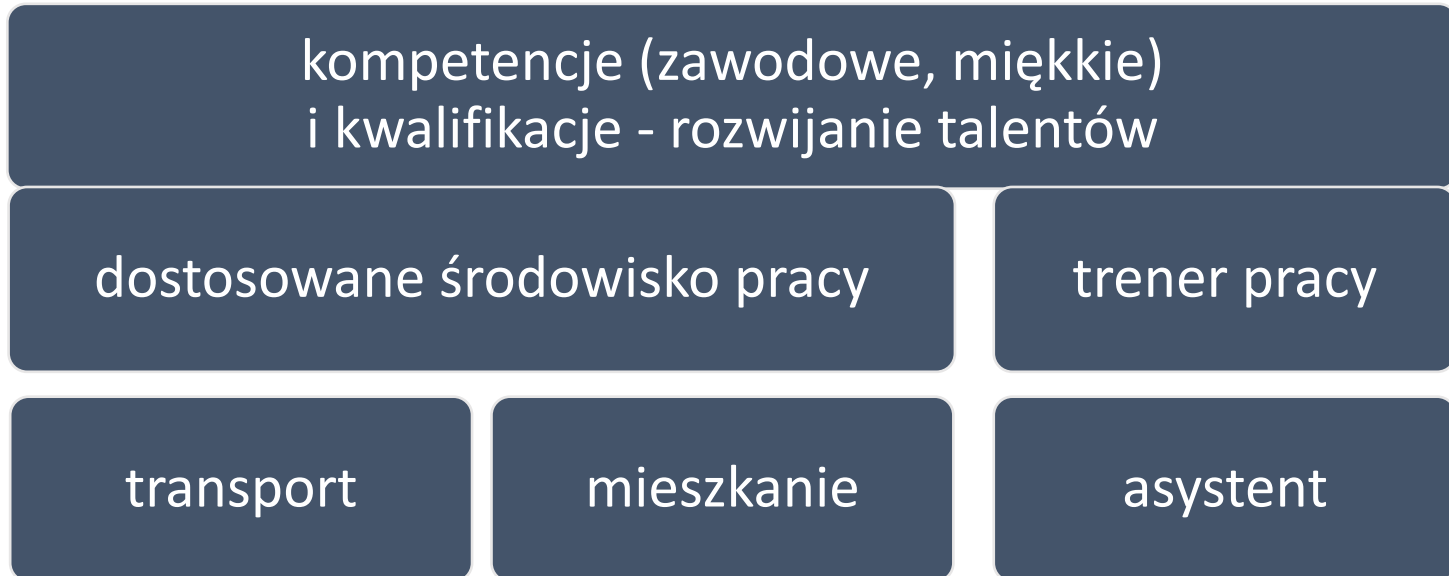
- Niepełnosprawność zależy od oczekiwań i wymagań stawianych przez środowisko.
- Niepełnosprawność - wielowymiarowe zjawisko wynikające ze wzajemnych oddziaływań między ludźmi i otaczającym ich środowiskiem.

Koncepcja i założenia ICF

Funkcjonowanie i niepełnosprawność nie są konsekwencją chorób, lecz są związane z szeregiem czynników:

- ze środowiskiem, w którym mieszka;
- ze stanem zdrowia;
- z indywidualnymi cechami.

Warunki efektywnego funkcjonowania na rynku pracy

Aby skutecznie funkcjonować na rynku pracy potrzebne jest posiadanie odpowiednich kompetencji zawodowych i społecznych i kwalifikacji – rozwijanie talentów. Potrzebne jest również środowisko pracy, które będzie dopasowane do pracownika, wspierający trener pracy. Ważne jest własne mieszkanie i możliwość dojazdu do pracy, w tym może pomóc asystent.

Nowa podstawa programowa szansą na zmianę - wyzwania

- ✓ Włączenie elementów zatrudnienia wspomaganego do kształcenia szkolnego
- ✓ Nacisk na praktyczną stronę procesu
- ✓ Poszerzenie roli nauczycieli i doradców zawodowych o kompetencje trenera pracy

Nowa podstawa programowa

szansą na zmianę - efekty

- ✓ Przygotowanie ucznia i jego otoczenia do świadomego wyjścia na rynek pracy
- ✓ Płynne przejście z roli ucznia do roli pracownika
- ✓ Współpraca z organizacjami pozarządowymi specjalizującymi się w aktywizacji zawodowej

Absolwent widziany oczami specjalistów ds. zatrudnienia wspomaganego

- Absolwenci są zmotywowani do podjęcia i utrzymania zatrudnienia.
- Brak ukierunkowania, jaką pracę mogą i chcą wykonywać.
- Wiedza w dużej mierze teoretyczna.
- Uczniowie nie posiadają konkretnych umiejętności zawodowych na stanowisku pracy.
- Trudności sprawia im wybór kierunków dalszej aktywizacji zawodowej.
- Różne postawy rodziców. Rodzicom brakuje dostępu do informacji o możliwościach wsparcia po ukończeniu szkoły.

Potrzeby absolwenta w kontekście rynku pracy

- ✓Rozwój umiejętności zawodowych i społecznych - nauczanie kompetencyjne.
- ✓Doradztwo i orientacja zawodowa.
- ✓Zdobycie doświadczenia praktycznego na rynku pracy.
- ✓Praca z rodziną, pokazanie perspektywy.
- ✓Praca z lokalnymi pracodawcami.

Model wdrożenia praktyk wspomaganych w szkołach przysposabiających do pracy

**„Praktyki wspomagane dla uczniów szkół
przysposabiających do pracy szansą na podjęcie
zatrudnienia na otwartym rynku pracy”**

Innowacja społeczna zrealizowana przez Centrum
Rozwoju Zawodowego – Monika Zakrzewska

Odrywanie i budowanie indywidualnego potencjału – krok po kroku

- Wybór praktyk dla ucznia jest ściśle powiązany z określonymi kompetencjami ucznia oraz jego preferencjami i możliwościami. Konieczne jest **przeprowadzenie analizy wybranych miejsc praktyk** w celu określenia wymagań/kompetencji z punktu widzenia stanowiska pracy
- Kolejnym krokiem jest **dopasowanie miejsca praktyk**, czyli skorelowanie poziomu kompetencji ucznia z wymaganiami stanowiska praktyk w celu określenia deficytu kompetencji bądź barier środowiskowych i w związku z tym zbudowania strategii wsparcia ucznia.

Publikacje dla Szkół Przysposabiających do Pracy

Dostęp do publikacji jest tutaj:

<http://kuratorium.waw.pl/pl/edukacja-i-ksztalcenie/edukacja-wlaczajaca>
<http://www.ecorys.pl/akcja-inkubacja-produkty-ko%C5%84cowa>

DLACZEGO WARTO?

BO MAMY PERSPEKTYWĘ:

- ✓ ponad 4500 osób otrzymało wsparcie w ramach zatrudnienia wspomaganego;
- ✓ ponad 1500 osób z niepełnosprawnością podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy przy wsparciu trenera pracy;
- ✓ Prawie 1000 pracodawców otrzymało wsparcie;

Zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy

Praca wspomagana (supported employment)

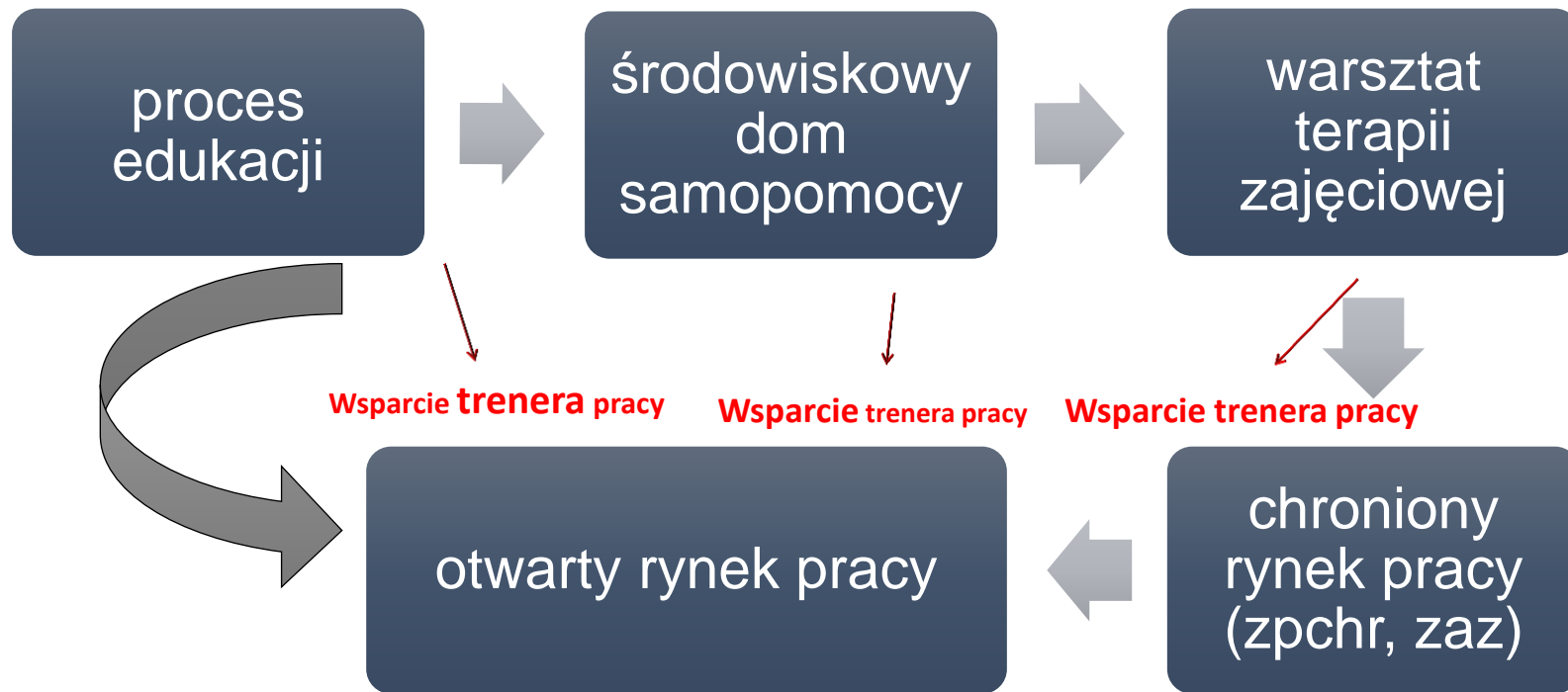
uznana została w wielu krajach na całym świecie za

najbardziej efektywną formę zatrudnienia

osób niepełnosprawnych z największymi trudnościami
w samodzielnym pozyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia

na otwartym rynku pracy.

Trener pracy wspomaganej w systemie wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością

Trener pracy może wspierać osobę z niepełnosprawnością w każdym momencie, kiedy będzie to potrzebne: kiedy jest w szkole, w środowiskowym domu samopomocy czy w warsztacie terapii zajęciowej. Wspólnym celem jest znalezienie pracy na chronionym albo na otwartym rynku pracy.

Przejście ze szkoły do zatrudnienia. Działania wykonane z poziomu szkoły

- ✓ Stworzenie planu przejścia skoncentrowanego na osobie
- ✓ Zaangażowanie rodziców i specjalistów z agencji wspólnotowych w planowanie działań po zakończeniu szkoły
- ✓ Zaangażowanie młodzieży w planowanie w celu zdobycia lepszych rezultatów w kształceniu
- ✓ Zapewnienie możliwości doświadczenia pracy przez uczniów
- ✓ Zapewnienie bardziej dostępnych informacji, aby pomóc w dokonywaniu wyborów
- ✓ Polecenie uczniów do społecznościowych programów dotyczących niepełnosprawności, które są najbardziej pomocne w realizacji ich potrzeb
- ✓ Wzięcie pod uwagę możliwości nauki w szkole wyższej
- ✓ Zanim uczniowie opuszczają szkołę, dostarczenie do agencji zatrudniania informacji o liczbie uczniów ze specjalnymi potrzebami i opis tych potrzeb. W ten sposób, agencje otrzymają odpowiednie informacje i czas na zaplanowanie odpowiedniej usługi
- ✓ Stale dokonywana poprawa procesu przejścia.

Myśląc o rozwijaniu talentów osób z niepełnosprawnościami - pamiętaj:

- **Stwarzaj warunki do rozwoju talentów uczniów już od najmłodszych lat;**

To poprzez rozwijanie talentów będą mogli wkroczyć w świat pracy i znaleźć zatrudnienie, które jest do nas dopasowane.

- **Wspieraj w planowaniu procesu przejścia z edukacji do zatrudniania;**

Aby umożliwić osiągnięcie sukcesu, rodzice/nauczyciele powinni pomagać dzieciom rozwijać wrodzone talenty

- **Kładź nacisk na praktyczny wymiar kształcenia;**

Każda osoba, także osoba z niepełnosprawnością ma bardzo dużo różnych talentów, które może i powinna rozwijać.

MATERIAŁY DO WYKORZYSTANIA

www.centrumdzwoni.pl

www.trenerpracy.pl

www.pfzw.pl

www.psoni.org.pl/pubilkacje

Dziękuję za uwagę

Monika Zakrzewska

monika.zakrzewska@crz.edu.pl

m.zakrzewska@pfzw.pl

monika.zakrzewska@psoni.org.pl

Tel. +48 606 360 777